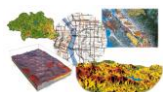

INFORMAČNÍ PRÁVO V KARTOGRAFII A GEOINFORMATICE

Tomáš Řezník

jaro 2016

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Uvědomění

Socha Goliáše od Matyáše
Bernarda Brauna v Kuksu

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Obrázky převzaty z
http://www.kuks.cz/

Obsah a smysl přednášek

- Úzký náhled na vybrané problematiky informačního práva aplikovatelné na prostorová data a s nimi pracující webové služby:
 - obecný přehled informačního práva,
 - práva duševního vlastnictví (autorské právo a práva průmyslového vlastnictví)
 - licence prostorových dat a webových služeb,
 - evropské právo.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Základní literatura

- Texty zákonů a jim odpovídající judikáty.
- VONDRÁKOVÁ A. 2012. Autorské právo v kartografii a geoinformatice. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 2. vydání, 124 s. ISBN 9-788024-432069.
- Prezentace ze seminářů CAGI o autorském právu.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

1. OBECNÝ PŘEHLED INFORMAČNÍHO PRÁVA

Typy informací (právní pohled)

- **Obchodní tajemství:** informace ekonomické hodnoty, jejichž znalost přináší obchodní výhodu)
- **Hospodářská soutěž:** ovlivněná dostupnými informacemi
- **Duševní vlastnictví**
 - autorská práva
 - průmyslová práva: vynálezy, průmyslové patenty, ochranné známky
- **Osobní data:** informace relevantní natolik, že je není možné zveřejňovat
- **Utajované skutečnosti:** vztah ke korporacím (ne osobě), osoby nakládající s nimi musí mít určité osvědčení

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Listina základních práv a svobod (LZPS)

- V návaznosti na Ústavu definuje nepřekonatelná práva a povinnosti (obecně, ne na konkrétní úrovni)
- Hlava druhá, oddíl první, článek 7 (1):
„Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.“
- Pouze zákon, ne žádná jiná forma
 - Nutnost zákona o ochraně osobních údajů
 - Legální odposlechy, otevírání zásilek, čtení e-mailů atp. pouze na základě soudního příkazu nebo komisi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Svobodný přístup k informacím

- Poplatník odvádí daně → státní orgány a orgány územní samosprávy musí poskytovat informace o svojí činnosti
 - i tak mohou být poplatky
- Zákon o svobodném přístupu k informacím (č. 106/1999 Sb.)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Občanský zákoník

- Zákon č. 89/2012
- Rozvádí základní práva obsažená v LZPS
- § 3 odst. 2 písm. a)

„[...] každý má právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí [...]“

§ 84

„Zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením.“

- panoramatické fotografie, snímky z dronů

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Licence podle Občanského zákoníku

- § 89

„Podobizna nebo zvukový či obrazový záznam se mohou bez svolení člověka také pořídít nebo použít přiměřeným způsobem též k vědeckému nebo uměleckému účelu a pro tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství.“

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Občanský zákoník

- § 86

„Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu **zákonný** důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. [...]“

- Poskytuje i pasáže k autorskému zákonu
 - zejména licence pro užití díla v původní nebo zpracované či jinak změněné podobě (databáze, mapy,...)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Licence podle Občanského zákoníku

- § 2358 odst. 1

„[...] Licenční smlouvou poskytuje poskytovatel nabyvateli oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví (licenci) v ujednaném omezeném nebo neomezeném rozsahu a nabyvatel se zavazuje, není-li ujednáno jinak, poskytnout poskytovateli odměnu. [...]“

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Obchodní zákoník

- Obchodní tajemství
 - výrobní/obchodní/technické povahy (např. ne autorská práva) a zároveň
 - má skutečnou materiální či nemateriální hodnotu a zároveň
 - není v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné a zároveň
 - mají být podle vůle podnikatele utajované a je to patřičně zajišťováno.
- Obchodní tajemství lze i zrušit či prodat.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

2. PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Základní principy práv duševního vlastnictví

- Vztahují se k nehmotným výsledkům tvůrčí činnosti lidí, tedy k projevům jejich intelektu
- Mají absolutní povahu, tj. působí proti všem
- Jsou založena na zásadě teritoriality, tj. chráněna na území státu(ů) kde vznikla a řídí se národním právním řádem
 - historicky snaha o mezinárodní směrnice
 - Bernská úmluva, Římská úmluva pro oblast autorských práv a Pařížská úmluva, Madridská dohoda, Niceská dohoda, Lisabonská dohoda,...

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

World Intellectual Property Organization (WIPO)

- Součást OSN, 188 členských států

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Základní práva duševního vlastnictví

- **Autorská práva**
 - mapy, GIS produkty, databáze, know-how, goodwill (renomé), obchodní tajemství, počítačový program, vědecký objev atp.
 - primárně vztaženy k fyzické osobě
 - autorské právo vzniká samo o sobě
- **Průmyslová práva**
 - týká se zejména software – patenty
 - vzniká registrací
- **Práva na označení, patentové právo,...**

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

AUTORSKÉ PRÁVO

Předmět úpravy (§ 1)

- **Autorský zákon (zákon č. 121/2000 Sb.; předchozí 35/1966 Sb.)**

a) práva autora k jeho autorskému dílu (*poznámka: jen fyzická osoba*),
b) práva související s právem autorským (*poznámka: ne vždy je schopno existence samo a sobě*):

1. práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu,
2. právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu,
3. právo výrobce zvukové obrazového záznamu k jeho záznamu,
4. právo rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho vysílání,
5. právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv,
6. právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu (*poznámka: snaha jen o orig. vydání na trhu*),

c) právo pořizovatele k jím pořízené databázi,

d) ochranu práv podle tohoto zákona (*poznámka: sankce, způsoby obrany*),

e) kolektivní správu práv autorských a práv souvisejících s právem autorským (*poznámka: ochranný svaz autorský atp.*).

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Předmět úpravy (§ 2, odst. 1)

Předmětem práva autorského je **dílo** literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, **kteřé je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora** a je vyjádřeno v **jakékoli objektivně vnímatelné podobě** včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo **kartografické**.

Poznámka: objektivně vnímatelnou formou není ústní podání.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Předmět úpravy (§ 2, odst. 2)

Za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvorem. Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvorem a jejíž součástí jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují. Fotografie a dílo vyjádřené postupem podobným fotografií, které jsou původní ve smyslu věty první, jsou chráněny jako dílo fotografické.

Poznámky:

- *naopak mimo autorské právo je funkcionalita určitého programu – například funkce obalová zóna (buffer);*
- *automaticky generované počítačové programy nejsou předmětem ochrany;*

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Předmět úpravy (§ 2, odst. 2)

Poznámky (pokračování):

- *struktura databáze není autorským dílem, programy a další software databáze lze považovat za počítačové programy;*
- *autorem počítačového programu nemůže být právnická osoba, tj. programátor je oproti angloamerické koncepci jediným originálním subjektem autorského práva k počítačovému programu; v oblasti kontinentálního práva je primárně kladen důraz na ochranu duševní činnosti, nikoliv na ochranu investic.*

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Předmět úpravy (§ 2, odst. 3, 4 a 6)

(3) Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.

(4) Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Tím není dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla.

Poznámka: není aplikovatelné pro programy.

(6) Dílem podle tohoto zákona **není** zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, **myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.**

Poznámka: chráněno odlišně – speciální přehled určitých typů duševního vlastnictví (viz dále).

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

§ 3 Výjimky z ochrany podle práva autorského ve veřejném zájmu

Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na

a) úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany,

b) výtvary tradiční lidové kultury, není-li pravé jméno autora obecně známo a nejde-li o dílo anonymní nebo o dílo pseudonymní (§ 7); užít takové dílo lze jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

K čemu se v kartografii/geoinformatice vztahují autorská práva?

- data/vrstva/objekt/atribut
- software
- grafický design
- značkový klíč
- výsledná mapa
 - poznámky: kromě katastrální (natolik přesné, že nejsou považovány za výsledek tvůrčí činnosti); proč tedy není možné takto užívat i ortofoto ČR? Komerční mapy i státní mapová díla jsou pod ochranou autorského zákona.
- text odborného článku

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

§ 4 Zveřejnění a vydání díla

- (1) Prvním oprávněným veřejným přednesením, provedením, předvedením, vystavením, vydáním či jiným zpřístupněním veřejnosti je dílo zveřejněno. *Poznámka: zveřejněním je typicky publikace na Webu.*
- (2) Zahájením oprávněného veřejného rozšiřování rozmnožen je dílo vydáno.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Další vybrané pasáže autorského zákona

§ 8 spoluautorem není tvůrce myšlenky, ale ten, kdo dovedl realizaci do konce; podíl spoluautorů je buď explicitně stanoven před vytvořením díla jinak se dělí práva stejnoměrně.

§ 9 autorské právo nezaniká zničením věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno; nabytím vlastnického práva nenabývá autorského práva (*poznámka: prodám kód programu, ale ne program sám*)

§ 11 **osobnostní práva k dílu** – autor má právo rozhodnout o zveřejnění svého díla, právo osobovat si autorství (včetně toho zda a jak má být uveden), právo na nedotknutelnost svého díla (včetně například oprav chyb v mapě či počítačovém programu), nemožnost vzdát se osobnostních práv (nepřevoditelná).

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Příklad zásahu do osobnostních práv k dílu

- Použití výřezu mapy a doplnění tematické nadstavby (leták, obrázek na webové stránce,...)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Příklad zásahu do osobnostních práv k dílu

- V geoinformatice (obecně silná spjatost s licencí – viz dále)
 - nezákonné opatření software či databáze (včetně vektorizace)
 - neoprávněný zásah do software či databáze vč. atributů (včetně knihoven, funkcí, extenzí, modulů,...)
 - prostorové úpravy datové vrstvy (generalizace,...)
 - zneužití atributové složky (i sloučením tabulek)
 - klasifikace či jiné odvozeniny z dat DPZ
 - neoprávněné užití vizualizací (možné pouze se souhlasem autora)
 - zneužití výsledků analýz, které jsou z vizualizací nebo popisů zřejmé (platí i na textové výsledky)
 - použití značkového klíče (může být chráněn také jako užžitný vzor)
 - zneužití know-how, renomé či obchodního tajemství

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Uvedení autorství u Zeměměřického úřadu vs. mapy.cz

- Poskytnutá data (kromě dat ze skenování Ústředního archivu zeměměřictví a katastru) je možné nekomerčně prezentovat, na internetu.
- Prezentací se rozumí vždy jen zprostředkování nahlížení dat na internetových stránkách kupujícího.
- Kupující není oprávněn poskytnout zprostředkování nahlížení dat na internetových stránkách jiných subjektů ani poskytnout těmto subjektům obrazy dat jiným způsobem (např. pomocí svých prohlížečích služeb), pokud není uvedeno ve smlouvě jinak.
- Je nutné přitom dodržet podmínky ochrany:

Kupující je povinen zajistit zobrazení textu „© ČÚZM“ přímo do rasterového zobrazovacího softwaru, a to tak, aby při každém provedení obrázku v mapovém okně software byl viditelný a dobře čitelný analogicky jakém textu, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. Barvené provedení textu musí zajistit viditelnost poškozením publikovaných dat. Na stránce zobrazení data a na stránce popisu připojených datů klientů mapového serveru (pokud existují) musí být zřetelně uvedeno text „Publikované data © ČÚZM“ v označeném barveném.

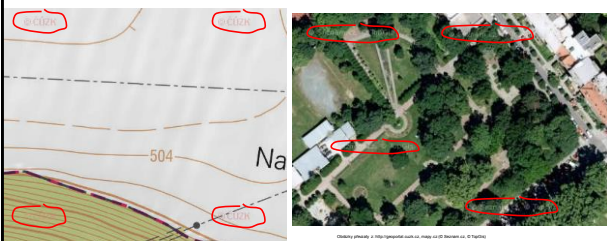
„Publikované data (ZABAZO)“, DM 5, DM 20, DM 25, DM 30, DM 300, MGR 500, MGR 100, DM2000, Dřepěto 05, Geonames, LMS, GNS, HZ 05, THE ČÚZM (slovo jen „úřad“) ani být použito pouze v kontextu státních úřadů mapového portálu. Data smí být používána pouze pro nekomerční a ziskové účely. Data nemohou být dále publikována nebo využívána v GIS aplikacích nebo systémech. Veškerá práva vyhrazena. K připojení jmenu využít dat je nutný souhlas ČÚZM, kontakt: mapovni@mapy.cz“.

Uvedení duplicitní text může být varovnějším zobrazením v novém okně při kliknutí na odkaz: „Publikované data © ČÚZM“.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Uvedení autorství u Zeměměřického úřadu a portálu mapy.cz

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Obecný postup

Nerozlišuje se přitom, zda se jedná o analogová či elektronická díla.

1. Kontaktovat správce díla.
2. Prostudovat a odsouhlasit licenční podmínky (viz také další přednáška).
3. Užívat dílo podle jeho omezení.
4. Citovat podle licenčních podmínek.
5. Nevytvářet ze získaných dat data „vlastní“, obvykle lze data použít pouze pro tvorbu konkrétního produktu.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Další vybrané pasáže autorského zákona

§ 12 **majetková práva** získává primárně autor, může ale udělit oprávnění k výkonu těchto práv (autorova práva přitom zůstávají).

„(4) Právem dílo užít je

- a) právo na **rozmnožování díla** (§ 13),
- b) právo na **rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla** (§ 14),
- c) právo na **pronájem** originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 15),
- d) právo na **půjčování** originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 16),
- e) právo na **vystavování** originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 17),
- f) právo na **sdělování díla veřejnosti** (§ 18), zejména
 1. právo na provozování díla živě nebo ze záznamu a právo na přenos provozování díla (§ 19 a 20),
 2. právo na vysílání díla rozhlasem či televizí (§ 21),
 3. právo na přenos rozhlasového či televizního vysílání díla (§ 22),
 4. právo na provozování rozhlasového či televizního vysílání díla (§ 23).

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Další vybrané pasáže autorského zákona

§ 25 **Právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu**

- Není potřeba souhlasu autora například při vyfocení mapy pro soukromou osobní potřebu (snaha o nepostižitelnost osobních činů).
- Obsaženo v odměně příslušnému kolektivnímu správci

Cena celkem 2 586.40 Kč
[vč. DPH a slevami]
1 ks **DO KOŠÍKU**

Obrazy získány z <http://mapy.mafy.cz>

- Platí pro všechna díla **komě architektonických a software**

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Další vybrané pasáže autorského zákona

§ 26 **Společná ustanovení pro majetková práva**

„(1) Majetkových práv se autor nemůže vzdát; tato práva jsou nepřevoditelná a nelze je postihnout výkonem rozhodnutí [...]“

„(2) Majetková práva jsou předmětem dědictví.“

Poznámky:

- **autorská práva jsou majetkem po dobu života autora a 70 let po jeho smrti, resp. po smrti nejdéle žijícího z autorů (do roku 2000 platilo 50 let);**
- **pokud je autor bez dědiců, přechází tato práva na stát (nejsou volná, to platilo dříve);**
- **není-li uveden autor (tzv. dílo anonymní, institucionální), běží lhůta 70 let od uveřejnění, k 1. lednu 71. roku poté je dílo volné;**
- **po uplynutí 70 leté lhůty dílo tzv. „volné“, majetková práva zůstávají.**

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Volné autorské dílo

- Patrně například na portálu mapy.cz
 - není uvedení autorsko-právní ochrany, jde o odkaz na vlastníky majetkových práv (nějakým způsobem chráněné dílo)

- Ten, kdo má mapu v držení, si může klást podmínky zpřístupnění, jako např. poplatek za vstup, zapůjčení,...
- Bez problémů u zakoupené staré mapy

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Volné užití díla

§ 30 odst. 1 „[...] pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu [...]“

- *poznámky:*
 - zhotovení záznamu, rozmnoženiny nebo napodobeniny díla
 - opět nelze pro architektonická díla, databáze a software

§ 31 Citace

- výňatky nebo celá díla v odůvodněné míře
- „[...] vždy je však nutno uvést, je-li to možné, jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a pramen. [...]“
- *Poznámka:* citace nesmí zkreslit, musí přesně popsat, odkud pochází.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Bezplatné versus volné užití díla v kartografii a geoinformatice

Bezplatné poskytované webové služby nejsou určeny ke komerčnímu využití a podléhají autorsko-právní ochraně. Jejich šíření, reprodukce v původní či pozměněné podobě i nekomerčního charakteru je vyžadován souhlas autora.

Poznámky:

- platí i pro vektorizaci dat z WMS služeb včetně ortofota;
- neplatí pro vektorizaci katastrálních map;
- platí i pro atributy jakkoli získané (včetně operace GetFeatureInfo)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Volné užití díla v kartografii a geoinformatice (výklad ZÚ)

Vlastní potřebou není:

- obchodní šíření digitálních produktů nebo jejich aplikací a modifikací, komerční prezentace digitálních produktů na internetu nebo užití digitálních produktů k vytvoření jiného kartografického díla,
- další užití digitálních produktů třetí osobou se samostatnou právní subjektivitou než je kupující,
- pokud je kupujícím zpracovatel digitálních produktů, který dále předává zpracovaná data v digitální formě,
- užití dat ze skenování Ústředního archivu zeměměřictví a katastru k jakémukoli publikaci reprodukce (týká se i nekomerčního zveřejnění na internetu nebo nezaplatněné reprodukce v případě nekomerčního užití).

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Bezúplatné zákonné licence (§ 34 a 35)

- Velmi zkráceně řečeno vždy bez přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu pro:
 - úřední účely,
 - zpravodajství,
 - politický projev a veřejné přednášky,
 - občanské či náboženské obřady,
 - školní představení,
 - **výuka** nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem **ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo)**. *Poznámka:* zveřejnění závěrečných prací studentů a oponentních posudků má výjimku z autorského zákona (Zákon o VŠ).
- Je možné zhotovit záznam díla umístěného na veřejném prostranství (státní hrad lze, kostel ale ne – majetek církve).

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Důkazy

- „Kde není žalobce, není ani soudce“
 - i přesto je zneužití autorského díla trestným činem
 - porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 Zákona č. 40/2009 (Trestní zákoník)
- Pokud je někdo nařčen ze zneužití díla, musí ten, kdo tvrdí, že jeho dílo bylo zneužito, tuto skutečnost i prokázat
 - nařčený má možnost hájit se jakkoli, de facto i lži
 - posuzuje se míra pravděpodobnosti, tj. zda existuje vůbec pravděpodobnost, že by se dvě na sobě nezávisle vypracovaná díla mohla podobat tak, že může taková shoda prvků skutečně nastat
- Většinou občansko-právní spory (kromě mimosoudních dohod)
 - občanskoprávní žaloba k místně příslušnému soudu
 - většinou přizván i soudní znalec v oboru

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Důkazy

- Záměrné umístění chyb (fiktivních či záměrně změněných prvků, atributů) pro dokazování při sporech
 - mohou pouze komerční společnosti
 - není povoleno v případě státních mapových děl (závažné dílo)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Tresty podle Trestního zákoníku (§ 270)

(2) **Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci bude pachatel potrestán,**

- vykazuje-li čin uvedený v odstavci 1 znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání,
- získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch nebo způsobí-li tím jinému značnou škodu, nebo
- dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

(3) **Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,**

- získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu nebo způsobí-li tím jinému škodu velkého rozsahu, nebo
- dopustí-li se takového činu ve velkém rozsahu.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Autor může požadovat ochranu svého díla (§ 40; upraveno podle Vondráková, A.)

- určení svého autorství (například u díla, kde je uveden jiný autor a na původnosti svého díla trvá)
- zákazu ohrožení svého práva (například zákazem neoprávněné výroby, dovozu nebo vývozu díla apod.)
- sdělení údajů o původu neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla, o způsobu a rozsahu jejího užití a o totožnosti osob, které se neoprávněně zhotovení, popř. neoprávněného rozšiřování účastní
- odstranění následků zásahu do práva (stažení díla z trhu nebo jeho zničení, například pokud je mapa poškozující autorská práva původního autora distribuována do GNSS zařízení, může autor žádat o upgrade na verzi, která jeho práva nepoškozuje)
- poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu (za prokázanou škodu, za nedovolené obohacení druhé strany nebo jako omluvu)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Závěrem

- Symbol © byl původně znakem pro registrovaná autorská práva
- Nyní není relevantní, protože autorská práva vznikají automaticky při vzniku díla, uvádí se jako upozornění

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

PRÁVA PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

Práva průmyslového vlastnictví

- Oproti autorskému právu sada mnoha norem sémanticky obdobných
- Tento druh práva musí striktně projít registrací
- Zákon č. 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích
- Vynález – něco objeveného, do té doby nového
- Patent – odvíjí se od pojmu vynález (bez vynálezu není patent)
- Patentovat lze **nové výrobky**, které jsou **výsledkem vynálezcké činnosti** a jsou **průmyslově využitelné**
- Nelze patentovat objevy, vědecké teorie, matematické metody, estetické výtvořky, práva duševní vlastnosti, hraní her, obchodní činnosti, **programy počítačů** (autorské právo – rychlejší ochrana)

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Práva průmyslového vlastnictví

- Pokud byl vytvořen vynález pomocí smluv o dílo, právo na patent přechází na zaměstnavatele
 - zaměstnanec je povinen upozornit na svůj nový vynález
- Patent lze přímo využívat, poskytovat vynález k výrobě jiným osobám (licence), převést patent na jinou osobu
- Platnost patentu až 20 let, ale pouze pokud se platí udržovací poplatky
- Složité patentové řízení, vhodnější přenechat tzv. patentovému zástupci

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Ochrana průmyslových vzorů – Zákon č. 207/2000 Sb.

- Průmyslovým vzorem je vzhled výrobku (láhev Coca-Coly, VW Beetle,...)
 - aplikovatelné na legendu map jako celek či jednotlivé grafické symboly i typografické znaky
- Oproti patentu jednodušší, kratší řízení, nižší poplatky
- Žádost včetně průzkumu novosti
- Standardně 5 let, možnost čtyřikrát opakovat
- I zde mohou práva udělovat

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ

Ochrana utajovaných informací v ČR

- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů
- Informace v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu s tímto zákonem, jejíž vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací
 - varianta evropských utajovaných skutečností
- Původcem utajované informace orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, u nichž utajovaná informace vznikla, nebo Úřad průmyslového vlastnictví

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Stupně utajení

Utajovaná informace se klasifikuje stupněm utajení:

- **Přísně tajné**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům České republiky,
- **Tajné**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky,
- **Důvěrné**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky,
- **Vyhrazené**, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

Bezpečnostní spolehlivost

- § 14 uvádí, že Bezpečnostním rizikem je
 - a) závažná nebo opakovaná činnost proti zájmům České republiky,
 - b) činnost, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti, nebo
 - c) skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.
- § 15 dále přidává jako bezpečnostní riziko zařazení do složky bývalé Státní bezpečnosti s rozvědčným nebo kontrarozvědčným zaměřením, užívání jiné identity, porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací,...
- Prověřuje Národní bezpečnostní úřad

Laboratoř geoinformatiky a kartografie

